COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.5.2012
COM(2012) 312 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă pe 2012 al Finlandei

și care include avizul Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru perioada 2012-2015

{SWD(2012) 312 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă pe 2012 al Finlandei

și care include avizul Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru perioada 2012-2015

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice[2], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene[3],

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European[4],

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

după consultarea Comitetului economic și financiar,

întrucât:

(1) La 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei Europene de a lansa o nouă strategie pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, Strategia Europa 2020, bazată pe coordonarea sporită a politicilor economice, care se va concentra pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului de creștere durabilă și de competitivitate al Europei.

(2) La 13 iulie 2010, Consiliul a adoptat o recomandare privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (2010-2014) și, la

---

1 JO L 209, 2.8.1997, p. 1.
2 JO L 306, 23.11.2011, p. 25.
3 COM (2012) 312 final
4 P7_TA (2012) 0048 și P7_TA (2012) 0047

21 octombrie 2010, Consiliul a adoptat o decizie privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre[5], care formează împreună „orientările integrate”. Statele membre au fost invitate să țină seama de orientările integrate în cadrul politicilor economice și de ocupare a forței de muncă aplicate la nivel național.

(3) La 12 iulie 2011, Consiliul a adoptat o recomandare privind Programul național de reformă pe 2011 al Finlandei și a emis avizul cu privire la Programul actualizat de stabilitate al Finlandei pentru perioada 2011-2014.

(4) La 23 noiembrie 2011, Comisia a adoptat cea de a doua analiză anuală a creșterii, marcând începutul celui de al doilea semestru european de coordonare ex-ante și integrată a politicilor, care este ancorat în Strategia Europa 2020. La 14 februarie 2012, Comisia a adoptat, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă[6], în care a identificat Finlanda ca unul dintre statele membre pentru care urma să fie efectuată o analiză aprofundată.

(5) La 2 martie 2012, Consiliul European a aprobat prioritățile pentru asigurarea stabilității financiare, consolidării fiscale și acțiunilor de promovare a creșterii economice. Consiliul European a evidențiat că este necesar să se continue consolidarea fiscală diferențiată favorabilă creșterii, să fie restabilite condițiile normale de creditare a economiei, să se promoveze creșterea și competitivitatea, să se abordeze șomajul și consecințele sociale ale crizei și să se modernizeze administrația publică.

(6) La 2 martie 2012, Consiliul European a invitat, de asemenea, statele membre care participă la Pactul euro plus să își prezinte angajamentele în timp util pentru a fi incluse în programele lor de stabilitate sau de convergență și în programele lor naționale de reformă.

(7) La 19 aprilie 2012, Finlanda a prezentat programul său de stabilitate pentru perioada 2012-2015 și programul său național de reformă pe 2012. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. Comisia a examinat, de asemenea, în cadrul unei analize aprofundate, realizate în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, dacă Finlanda este afectată de dezechilibre macroeconomice. Comisia a concluzionat în analiza aprofundată[7] pe care a realizat-o că Finlanda se confruntă cu un dezechilibru, care nu este însă excesiv.

(8) Pe baza evaluării, în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului, a programului de stabilitate, Consiliul consideră că scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare din cadrul programului este plauzibil pentru perioada 2012 - 2013, creșterea PIB-ului prevăzută în program este în conformitate cu previziunile Comisiei din primăvara anului 2012. Previziunile sunt, de asemenea, realiste și pentru anii 2014 și 2015, preconizându-se o creștere a PIB-ului cu mult mai mică decât înainte de crize și mai mică decât în anii de redresare 2010-2011. Principalul obiectiv bugetar al Programului de stabilitate pe 2012 al Finlandei este reducerea deficitului public general prin limitarea cheltuielilor și creșterea veniturilor. Cum bugetul administrației centrale este principala sursă a deficitului public general, îmbunătățirea poziției sale va contribui la echilibrarea bugetului public

---

5 Decizia 2012/238/UE a Consiliului din 26 aprilie 2012.

6 COM (2012) 68 final.

7 Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2012)154 final.

general. Obiectivul bugetar pe termen mediu, și anume de obținere a unui excedent de 0,5% din PIB în termeni structurali, reflectă în mod adecvat cerințele Pactului de stabilitate și de creștere. Pe baza soldului bugetar structural (recalculat)[8], Finlanda și-a atins în 2011 obiectivul bugetar pe termen mediu, dar se va abate puțin de la acest obiectiv în perioada 2012-2015. Luând în considerare măsurile discreționare privind veniturile, rata de creștere a cheltuielilor publice respectă obiectivul de referință în materie de cheltuieli prevăzut în Pactul de stabilitate și de creștere în toți anii, mai puțin în 2015. Programul vizează echilibrarea bugetului public general până în 2015 și obținerea de excedente începând cu 2016. Rata datoriei este cu mult sub 60% din PIB și, conform programului, nivelul datoriei va atinge o valoare maximă în 2014, de aproape 52% din PIB, înainte de a începe să scadă. În finanțele publice ale Finlandei există în continuare un decalaj semnificativ în materie de sustenabilitate, cauzat în principal de o deteriorare rapidă a ratei dependenței, ca urmare a îmbătrânirii demografice. Decalajul în materie de sustenabilitate al finanțelor publice trebuie monitorizat continuu, iar măsurile trebuie ajustate în consecință. Cadrul fiscal al Finlandei este ancorat în plafoane multianuale de cheltuieli, dar acestea nu se aplică, în prezent, municipalităților.

(9) În ultimul deceniu s-a înregistrat o scădere a productivității serviciilor publice. Autoritățile finlandeze au pus deja în aplicare o serie de reforme pentru a soluționa această problemă, dar implementarea lor a fost lentă, în special la nivelul administrației locale. În plus, sunt în curs o reformă națională a municipalităților și un program de productivitate al guvernului central. S-ar putea obține câștiguri suplimentare în materie de productivitate și noi economii de costuri prin încurajarea unui grad mai ridicat al concurenței în sectoarele serviciilor private și publice protejate, prin continuarea dereglementării pieței forței de muncă și a produselor.

(10) Anul trecut, guvernul finlandez a introdus noi măsuri de reducere a șomajului în rândul tinerilor și al șomajului pe termen lung. Acestea au inclus un program-pilot de reducere a șomajului pe termen lung și introducerea unei garanții sociale pentru tineri. Măsurile introduse sunt ambițioase și relevante, dar trebuie acum puse în aplicare, punându-se un accent clar pe îmbunătățirea nivelului competențelor, precum și a poziției grupurilor-țintă pe piața forței de muncă. Având în vedere schimbările demografice, creșterea ratei de ocupare a lucrătorilor mai în vârstă este importantă pentru asigurarea sustenabilității finanțelor publice și pentru a răspunde în viitor cererii de forță de muncă. Speranța de viață a crescut mai repede decât s-a preconizat în timpul reformei sistemului de pensii din 2005, astfel că, în timp, grila actuală prevăzută de lege pentru vârsta standard de pensionare s-ar putea dovedi a fi prea redusă. În programul său, guvernul s-a angajat să majoreze la 62,4 ani vârsta efectivă de pensionare, până în 2025. În martie 2012, partenerii sociali au convenit asupra mai multor măsuri de prelungire a carierei profesionale. Guvernul s-a angajat să realizeze o reformă a sistemului de pensii cel târziu la 1 ianuarie 2017. În prezent, trebuie să se pună accentul pe aplicarea direcțiilor de acțiune pe termen scurt convenite.

(11) Obstacolele reprezentate de reglementare în sectorul serviciilor din Finlanda continuă să fie restrictive și nivelul de concentrare a pieței este ridicat nu numai în sectorul comerțului cu amănuntul, ci și în domeniul producției. În ceea ce privește piața

[8] Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile punctuale și temporare, recalculat de către serviciile Comisiei pe baza informațiilor din program folosind metodologia convenită de comun acord.

comerțului cu amănuntul de produse alimentare, Finlanda înregistrează cel mai ridicat grad de concentrare a pieței, iar prețurile la produsele alimentare sunt printre cele mai mari din Europa. Nivelul amenzilor prevăzute de legislația finlandeză în materie de concurență a fost întotdeauna scăzut, ceea ce ridică semne de întrebare referitor la efectul disuasiv al acestora. Au existat unele evoluții privind politica în materie de concurență, cum ar fi o nouă lege națională în domeniul concurenței și o nouă lege privind amenajarea teritorială și construcțiile. De asemenea, guvernul este hotărât să lanseze un nou program de promovare a concurenței. Această măsură ar trebui întreprinsă de îndată, în vederea continuării consolidării cadrului concurenței pe piețele produselor și serviciilor.

(12) Creșterea productivității în Finlanda stagnează, iar în ultimii ani societățile finlandeze exportatoare au pierdut din cotele de piață deținute pe pieţele externe. Costurile unitare cu forța de muncă au crescut, chiar dacă nu și în sectorul producției. Unele industrii dominante în prezent, în special sectorul electronicii și al hârtiei, par să fi atins un nivel maxim al creșterii și, în general, ponderea producției în PIB este în scădere. Finlanda exportă bunuri intermediare și de investiții în principal către economii mature, cu o creștere lentă, și prezența produselor sale în economiile în curs de dezvoltare este limitată. Economia Finlandei trebuie să devină mai diversificată, atât în ceea ce privește întreprinderile, cât și referitor la pieţele de export, pentru a dezvolta exportatori puternici către piețe multiple în viitor. Chiar dacă în trecut Finlanda a obținut rezultate remarcabile în materie de cercetare și dezvoltare și inovare, fără o creștere semnificativă a numărului de societăți inovatoare cu creștere puternică, Finlanda riscă să își piardă poziția de lider al UE în materie de inovare. Acest lucru necesită facilitarea inovării, pentru a permite transformarea cercetării și dezvoltării în produse comercializabile, și încurajarea pătrunderii pe pieţele de export în creștere rapidă. Pe termen scurt, va fi, de asemenea, crucial să se exploateze și disemineze know-how-ul considerabil în materie de TIC și în alte sectoare industriale din Finlanda, inclusiv în sectorul public. În ceea ce privește creșterea salariilor, acordul tripartit din 2011 privind salariile pregătește terenul pentru creșteri salariale modeste în 2012 și 2013, ceea ce ar trebui să îmbunătățească poziția relativă a Finlandei în raport cu principalii săi parteneri comerciali.

(13) Finlanda și-a asumat o serie de angajamente în cadrul Pactului euro plus. Aceste angajamente, prezentate în 2011, se referă la îmbunătățirea competitivității, a ratei de ocupare a forței de muncă și a viabilității pe termen lung a finanțelor publice, la consolidarea stabilității financiare și la asigurarea coordonării fiscale. Comisia a evaluat punerea în aplicare a angajamentelor din cadrul Pactului euro plus. Rezultatele acestei evaluări au fost luate în considerare la elaborarea recomandărilor.

(14) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Finlandei. A evaluat programul de stabilitate și programul național de reformă și a prezentat o analiză aprofundată. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică fiscală și socioeconomică sustenabilă în Finlanda, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanța economică globală a Uniunii Europene prin oferirea unei contribuții la nivelul UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările sale emise în cadrul semestrului european sunt reflectate în recomandările (1) - (5) de mai jos.

(15) În lumina acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul de stabilitate al Finlandei și avizul[9] său este reflectat îndeosebi în recomandarea (1) de mai jos.

(16) În lumina rezultatelor analizei aprofundate realizate de Comisie și a acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul național de reformă pe 2012 al Finlandei și Programul de stabilitate al Finlandei. Recomandările sale emise în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în special în recomandarea (5) de mai jos,

RECOMANDĂ ca Finlanda să depună eforturi în perioada 2012-2013 astfel încât:

1. Să își mențină o poziție fiscală solidă în 2012 și în anii următori, prin corectarea oricărei abateri de la obiectivul bugetar pe termen mediu, care asigură sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice. În acest scop, să își consolideze strategia bugetară și să o pună în aplicare riguros, sprijinindu-se pe măsuri suficient de precise, pentru anul 2013 și anii următori, inclusiv prin atingerea obiectivului de referință în materie de cheltuieli. Să continue să realizeze evaluări anuale ale amplorii decalajului de sustenabilitate cauzat de îmbătrânire și să ajusteze veniturile și cheltuielile publice în funcție de obiectivele și nevoile pe termen lung. Să integreze mai bine sectorul administrației locale în sistemul plafoanelor multianuale de cheltuieli.

2. Să ia noi măsuri pentru a realiza câștiguri în materie de productivitate și economii de costuri în furnizarea de servicii publice, inclusiv schimbări structurale și reforme administrative teritoriale ce vizează creșterea eficienței, precum și pentru a răspunde provocărilor generate de îmbătrânirea demografică.

3. Să pună în aplicare măsurile în curs de îmbunătățire a poziției pe piața forței de muncă a tinerilor și a șomerilor de lungă durată, punând accentul în special pe dezvoltarea competențelor. Să ia măsuri suplimentare de stimulare a ratei de ocupare a lucrătorilor mai în vârstă, inclusiv prin reducerea posibilităților de ieșire anticipată de pe piața forței de muncă. Să ia măsuri pentru majorarea vârstei de pensionare prevăzute de lege, în conformitate cu creșterea speranței de viață.

4. Să continue consolidarea concurenței pe piețele produselor și serviciilor, în special în sectorul comerțului cu amănuntul, prin asigurarea aplicării eficace a noii legi a concurenței și a noului program de promovare a unei concurențe solide. Să continue eforturile astfel încât procedurile de achiziții publice la nivel municipal să se desfășoare în cadrul unor licitații competitive, asigurând neutralitatea în materie de concurență între întreprinderile private și publice. Să ia măsuri suplimentare de asigurare a faptului că nivelul amenzilor prevăzut de legislația în materie de concurență are un caracter suficient de disuasiv.

[9] Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

5. Pentru a consolida creșterea productivității și a competitivității externe, să continue eforturile de diversificare a structurii întreprinderilor, în special prin accelerarea introducerii măsurilor preconizate de lărgire a bazei de inovare, continuând totodată alinierea evoluțiilor în materie de salarii cu cele privind productivitatea.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele